

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1 Ocak 2019
Sayı : 488

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

4857 sayılı İş Kanunu'nun Engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu başlıklı 30'uncu maddesinde değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 27.11.2018

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler
Tarih :	10 Ocak 2019
Esas No:	2/1528

TBMM
KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ

07 Ocak 2019

Numara:

TBMM
GELEN EVRAK

07 Ocak 2019

No: 411177

EB-3 YOK ANTIYILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

4857 sayılı İş Kanunu'nun engelli ve eski hükümlü çalıştırma zorunluluğu başlıklı 30'uncu maddesi hükmünde iş gücü piyasasında dezavantajlı olan gruplara ilişkin olarak işverenlere zorunlu istihdam yükümlülüğü getirilmiştir. Amaç, iş gücüne katılamadıkları için hayatlarını idame ettiremeyen dezavantajlı grupların hem iş hem de sosyal hayata katılımlarını sağlamaktır. Maddenin ilk fıkrasında dezavantajlı gruplardan olan engelli bireyler bakımından da düzenleme yapılmış haldedir.

Ülkemiz nüfusunun yaklaşık %12,29'unu engelli vatandaşlarımız oluşturmaktadır. Bu da yaklaşık sekiz milyon beş yüz bin kişinin engelli olduğu anlamına gelmektedir. İş bulmaları bakımından çeşitli güçlükler yaşamakta olan engelli vatandaşların, yaşamlarını idame ettirebilmeleri için gerekli olan ekonomik güce nasıl erişecekleri hususu cevaplanması gereken toplumsal bir sorun olarak görülmelidir. Engelli bireylerin asıl engeli çoğu zaman toplum nezdindeki olumsuz önyargılar olmaktadır. Bu önyargılardan toplumun arındırılabilmesi noktasında, engelli vatandaşların toplum yaşamına etkin katılımlarının sağlanması önemlidir. Bunun en önemli basamaklarından biri iş hayatına katılımları noktasında desteklenmeleridir. Engelli bireylerin, çalışma hayatında yer almaları hem hayatlarını idame ettirebilecekleri ekonomik güce hem sosyal ve psikolojik olarak olumlu düşüncelere sahip olmalarına hem de toplumdaki önyargıların yıkılmasına yardımcı olacaktır. Dolayısıyla; engelli vatandaşların toplum yaşamına etkin katılımları için, iş bulabilmeleri noktasında fırsat eşitliğine kavuşmalarını sağlamak gereklidir.

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesinde ve Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesinde koruma altına alınan çalışma özgürlüğü Anayasamızın da 49. Maddesinde yer almaktadır. İlgili düzenleme "Çalışma, herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri alır." Hükmünü haizdir. Ekle, Anayasamızın 10. Maddesine göre kanunlar önünde tüm vatandaşlarımız eşittir ve devlet bu eşitliği sağlayabilmek adına pozitif ayrımcılık yapabilmektedir.

Bu hususlar gözetildiğinde, 4857 Sayılı İş Kanununun 30. Maddesi uyarınca engelli bireyler bakımından belirtilen ve özel sektörde %3, kamu kurumlarında %4 oranında belirlenen istihdam zorunluluğu; engelli vatandaşlarımıza gerekli olan iş imkanını sunmada yetersiz kalmaktadır. Belirtildiği üzere, ülkemizde engelli vatandaşlarımızın oranı yaklaşık olarak %12.29 olup, Anayasada belirtilen eşitlik ilkesi gereğince kamu kurumları ve özel sektörde engelli istihdamı oranının tekrar düzenlenerek artırılması gereklidir.

İzah olunan nedenlerle, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30'uncu maddesinin 1inci fıkrasında değişiklik yapılması hususunda kanun teklifi verilmesi gereği doğmuştur.

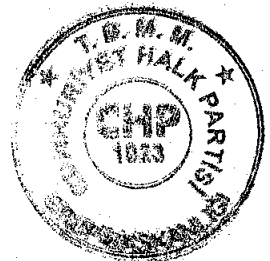

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 4857 sayılı İş Kanununun 30uncu maddesinin 1inci fıkrasında yapılacak değişiklik ile engelli vatandaşlarımızın istihdam oranlarının artırılarak, çalışma hayatına aktif ve etkin katılımlarının sağlanması ile hem hayatını idame ettirebilecekleri ekonomik bağımsızlığa kavuşabilmeleri hem de engelli bireyler bakımından hak ve fırsat eşitliği oluşturulabilmesi hedeflenmiştir.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

4857 SAYILI İŞ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1 — 4857 sayılı İş Kanununun 30uncu maddesinin 1inci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

"İşverenler, elli veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör işyerlerinde yüzde beş engelli, kamu işyerlerinde yüzde yedi engelli ve yüzde iki eski hükümlü işçiyi veya 21/6/1927 tarihli ve Askeri Memurlar Kanunu kapsamına giren ve askerlik hizmetini yaparken 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinde sayılan terör olaylarının sebep ve tesiri sonucu malul sayılmayacak şekilde yaralananları meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. Aynı il sınırları içinde birden fazla işyeri bulunan işverenin bu kapsamda çalıştırmakla yükümlü olduğu işçi sayısı, toplam işçi sayısına göre hesaplanır."

MADDE 2 -Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 -Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

